

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees, Internationaal
en Agro economisch beleid

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Datum 5 november 2025
Betreft Geannoteerde agenda Landbouw- en Visserijraad 17 november 2025

Ons kenmerk
DGA-EIA / 102169733

Geachte Voorzitter,

Op 17 november a.s. vindt de Landbouw- en Visserijraad (hierna: Raad) plaats in Brussel. Met deze brief informeren we de Kamer over de agenda en de Nederlandse inbreng. Wij zijn voornemens om deze vergadering bij te wonen.

Geannoteerde agenda Landbouw- en Visserijraad 17 november 2025

Verordening van de Raad tot vaststelling van de vangstmogelijkheden voor 2026 in de Atlantische Oceaan en de Noordzee

Tijdens de Raad zal een eerste gedachtewisseling plaatsvinden over het voorstel van de Raad voor een verordening tot vaststelling van de vangstmogelijkheden in de Atlantische Oceaan en de Noordzee. Het Deense voorzitterschap streeft ernaar een politiek akkoord te sluiten op de Raad van 11 en 12 december 2025. Op het moment van schrijven is het voorstel voor deze verordening nog niet gepubliceerd. Het voorstel voor de vangstmogelijkheden voor de Atlantische Oceaan en de Noordzee zal nader worden vormgegeven op basis van de uitkomsten van de onderhandelingen met derde landen, zijnde het Verenigd Koninkrijk, Noorwegen en de (overige) kuststaten, en in de Regionale Visserijbeheer Organisatie voor de Noordoost Atlantische Oceaan (NEAFC). Het grootste deel van deze onderhandelingen loopt naar verwachting nog door tot eind november.

Zoals eerder met de Kamer gedeeld (o.a. Kamerstuk 21 501-32, nr. 1679, Kamerstuk 21 501-32, nr. 1680, Kamerstuk 21 501-32, nr. 1730) is onze inzet in de onderhandelingen gebaseerd op de doelstellingen uit het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB). Zo wordt onder meer beoogd dat bestanden op het niveau van maximale duurzame opbrengst kunnen worden bevist en dat er aandacht is voor de mogelijke sociaaleconomische gevolgen. De verschillende pijlers van het GVB, te weten de ecologische, sociale en economische duurzaamheid, dienen in evenwicht te zijn. Langs deze lijn zal de staatssecretaris interveniëren tijdens de Raad. De Europese Unie (EU) en de overige kuststaten hebben voor blauwe wijting overeenkomstig het wetenschappelijk advies een totale hoeveelheid aan visserijmogelijkheden van 851.344 ton voor 2026 vastgesteld; dit is een daling van 41% ten opzichte van het advies van vorig jaar. Voor wat betreft Atlantische Scandian haring hebben de kuststaten eveneens overeenkomstig het wetenschappelijk advies een totale hoeveelheid van 533.914 ton vastgesteld; dit

is een stijging van 33% ten opzichte van het advies van vorig jaar. Voor deze bestanden is geen verdeelsleutel tussen de kuststaten overeengekomen. De EU zal haar aandeel baseren op het historisch deel, zoals in voorgaande jaren. Voor makreel is op het moment van schrijven nog geen overeenkomst tussen de EU en de kuststaten over de totale visserijmogelijkheden. Mede gezien de bijzonder sterke daling van het advies voor makreel zal de staatssecretaris, zoals ook aangegeven in het verslag van de Landbouw- en Visserijraad van september jl. (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1729), zijn zorg kenbaar maken over het eventueel inroepen van de Haagse Preferenties door Ierland, waardoor Ierland bij verlies van quotum tot onder een bepaalde waarde, voor dit bestand gecompenseerd wordt ten koste van andere lidstaten.

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Ons kenmerk
DGA-EIA / 102169733

Verordening van de Raad tot vaststelling van de vangstmogelijkheden in de Middellandse Zee en de Zwarte Zee voor 2026

Er zal verder ook een gedachtewisseling zijn over de vangstmogelijkheden in de Middellandse Zee en de Zwarte Zee voor 2026. Ook hiervoor geldt dat dit de opmaat zal zijn naar het beoogde politieke akkoord tijdens de Raad in december. De Europese Commissie (hierna: Commissie) heeft op 22 september 2025 haar voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van de vangstmogelijkheden voor de Middellandse Zee en de Zwarte Zee in 2026 gepubliceerd. De Commissie baseert haar voorstel op de wetenschappelijke vangstadvisen van het International Council for the Exploration of the Sea (ICES) en de relevante meerjarenplannen. Het voorstel is op veel punten nog niet ingevuld, in afwachting van de adviezen en uitkomsten van onderhandelingen met derde landen. De Nederlandse visserijsector heeft geen vangstmogelijkheden in deze wateren. Nederland hecht er echter wel aan dat het beheer van visbestanden in alle Europese wateren op uniforme duurzame wijze geschiedt. Dit houdt onder meer in dat het voorstel in lijn is met de wetenschappelijke adviezen, en conform de relevante meerjarenplannen en dat rekening wordt gehouden met de sociaaleconomische gevolgen. Wij zullen het voorstel dan ook hierop beoordelen. In het bijzonder gaat onze aandacht uit naar de voorstellen over het beheer van aal. Dit is een visbestand dat zich in meerdere zeebekkens bevindt. Mogelijke afspraken voor het Middellandse Zeegebied kunnen een precedent vormen voor andere Europese zeebekkens. Er zijn evenwel op dit moment geen indicaties dat dit voor aal het geval zal zijn.

Handelsgerelateerde landbouwkwesties, inclusief nauwere betrekkingen tussen de EU en Oekraïne

Dit agendapunt staat met enige regelmaat op de agenda van de Raad, meest recentelijk op 22 en 23 september jl. (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1729). Op het moment van schrijven is er nog geen achtergronddocument beschikbaar.

De Commissie zal onder dit agendapunt naar verwachting de Raad informeren over de stand van zaken van de werkzaamheden op het gebied van de internationale handel in landbouwgoederen en lopende multilaterale onderhandelingen (o.a. in het kader van de Wereldhandelsorganisatie). Daarnaast zal de Commissie een update geven over de stand van zaken van lopende en afgeronde bilaterale onderhandelingen over handelsakkoorden. De Kamer wordt hierover geïnformeerd via de reguliere Voortgangsrapportage Handelsakkoorden, die als bijlage wordt verzonden bij de geannoteerde agenda van de (informele) Raad Buitenlandse Zaken Handel, meest recentelijk in oktober jl. (Kamerstuk 21 501-02, nr. 3249, bijlage). De verwachting is dat de Commissie in zal gaan op de onderhandelingen met de Verenigde Arabische Emiraten, Thailand en India,

alsmede op het op 23 september jl. bereikte onderhandelaarsakkoord met Indonesië. Evenals tijdens de Landbouw- en Visserijraad in september en oktober zal Nederland zorgen uitspreken over de door China ingestelde voorlopige heffingen op Europese varkensproducten en het lopende antisubsidie onderzoek naar Europese zuivel. Nederland zal ook het belang van nauwe monitoring van markteffecten als gevolg hiervan benadrukken. Wat betreft de nauwere relaties tussen de EU en Oekraïne zal de Commissie naar verwachting stilstaan bij het van kracht worden van de wijziging van de Deep and Comprehensive Free Trade Agreement (DCFTA) onder de associatieakkoorden met Oekraïne en Moldavië. Nederland heeft dit reeds verwelkomd in lijn met de door de Kamer op 29 augustus jl. ontvangen kabinetsappreciatie. Op basis van de gemaakte afspraken in het DCFTA zal Oekraïne verder werken aan de overname en implementatie van de overeengekomen EU-regelgeving en standaarden.

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Ons kenmerk
DGA-EIA / 102169733

Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2027 – Voedselzekerheid en gerichte steun

Er is een beleidsdiscussie geagendeerd over de nieuwe voorstellen voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2027. Deze zal specifiek gaan over voedselzekerheid en het gericht inzetten van financiële steun. De Commissie houdt voedselzekerheid als kerndoel van het GLB, middels een concurrerende en weerbare landbouw, generatievernieuwing en steun voor actieve boeren binnen het bredere Nationaal Regionaal Partnerschaps-fonds. Nederland steunt het belang van voedselzekerheid en beschouwt dit als essentieel voor de weerbaarheid en strategische autonomie van de EU. Daarom zal Nederland tijdens de Raad pleiten voor een toekomstgerichte en vooral innovatieve landbouwsector die voldoende voedsel van eigen bodem garandeert en boeren een billijk inkomen biedt. Nederland zal benadrukken dat het GLB dit moet ondersteunen via basisinkomenssteun, kennis en innovatie, en beloning van ecosysteemdiensten (via ecoregelingen en Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer). De Commissie wil steun eerlijker en doelgerichter maken, gericht op actieve boeren die deze steun het meest nodig hebben, met plafonnering van de degressieve inkomenssteun, en mogelijkheden voor specifieke doelen (bijvoorbeeld voortkomend uit de Vogel- en Habitatrichtlijn of Kaderrichtlijn Water). Nederland steunt het principe van meer gerichte steun en is het eens met de Commissie dat deze moet gaan naar boeren die dit het meest nodig hebben en dat dit actieve boeren moeten zijn. Eveneens ziet Nederland plafonnering als middel voor een gelijk speelveld in de EU. Verder zal Nederland tijdens de Raad pleiten voor flexibiliteit voor lidstaten, tegen het verplicht openstellen van interventies en voor vereenvoudiging waarbij geen extra bureaucratie ontstaat.

Hoogachtend,

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Jean Rummenie
Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum

30 oktober 2025

Kenmerk

DGA-EIA / 102153556

nota
TER BESLISSING

Geannoteerde agenda Landbouw- en Visserijraad
17 november 2025

Parafenroute

[Redacted signature block]

Kopie aan

Bijlage(n)

Aanleiding

Op 17 november 2025 vindt de volgende Landbouw- en Visserijraad (hierna: Raad) plaats in Brussel. Met bijgevoegde brieven informeert u de Kamers over de agenda van de Raad en de Nederlandse inbreng. Daarnaast informeert u de Tweede Kamer over voortgang van de onderhandelingen rondom het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2028-2034.

Geadviseerd besluit

MLVVN: U kunt akkoord gaan met de brieven en deze ondertekenen.

SLVVN: U kunt akkoord gaan met de brieven en deze ondertekenen.

Kernpunten

- Op de (voorlopige) agenda van de Raad staan de volgende onderwerpen:
 - Verordening van de Raad tot vaststelling van de vangstmogelijkheden voor 2026 in de Atlantische Oceaan en de Noordzee
 - Verordening van de Raad tot vaststelling van de vangstmogelijkheden in de Middellandse Zee en de Zwarte Zee voor 2026
 - Handelsgerelateerde landbouwkwesties, inclusief nauwere betrekkingen tussen de EU en Oekraïne
 - Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2027 – Voedselzekerheid en gerichte steun
- Tijdens het schriftelijk overleg van 15 september 2025 in het kader van het behandelvoorbehoud op sectorale voorstellen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid in het Meerjarig Financieel Kader 2028-2034 heeft u toegezegd de Kamer maandelijks, via de geannoteerde agenda van de Raad, te informeren over de voortgang van de onderhandelingen.